

Vestland fylkeskommune

KONSEKVENSGREIING NATURRESSURSAR

REGULERINGSPLAN FV. 564

Dato: 21.01.2020

Versjon: 02

Dokumentinformasjon

Oppdragsgjevar: Statens vegvesen
Tittel på rapport: Konsekvensutgreiing naturressursar Reguleringsplan fv.564 Fløksand-Vikebø
Oppdragsnamn: Reguleringsplan Fv564 Fløksand-Vikebø
Oppdragsnummer: 622702-01
Skriven av: Karianne Eriksen og Anette Gundersen
Oppdragsleiar: Morten Lexau
Tilgang: Åpen

Kort samandrag

Denne rapporten inneheld konsekvensutgreiing for fagtema naturressursar utarbeidd i samband med reguleringsplanarbeid for Fv564 Fløksand-Vikebø.

Det er registrert og verdivurdert i alt 6 delområde. Konsekvensvurderingane omfattar to alternativ i sør (delstrekning A), og to alternativ i nord (delstrekning B).

Der ikkje anna kjelde er oppgitt, er alle foto og kart av Asplan Viak.

02	21.01.20	Fullstendig rapport. Samandrag	KE	NL
01	06.12.19	Første utkast til SVV	KE	NL
VERSJON	DATO	SKILDING	SKRIVEN AV	KS

Føreord

I samband med utarbeiding av Reguleringsplan Fv564 Fløksand-Vikebø er det utarbeidd konsekvensutgreiing for fagtema naturressursar.

Prosjektet omfattar omlegging og utbetring av eksisterande veg og bygging av gang- og sykkelveg over ei om lag fire kilometer lang strekning mellom Fløksand og Vikebø i Meland kommune, frå 1.1.2020 Alver kommune. Temarapporten er skriven av Karianne Eriksen og Anette Gundersen, Asplan Viak AS. Nina Lønmo, Asplan Viak AS, har hatt sidemannskontroll.

Bergen, 21.01.2020

Morten Lexau
Oppdragsleiar

Nina Lønmo
Kvalitetssikrar

Innhald

SAMANDRAG.....	5
1. BAKGRUNN.....	5
1.1. Planarbeidet	5
1.2. Silingsrapporten frå 2018	6
1.3. Mål for denne rapporten	6
1.4. Planområdet	7
1.5. Nasjonale mål / føringar	7
1.5.1. Jordbruk.....	7
1.5.2. Verna vassdrag	7
2. ALTERNATIV SOM SKAL UTGREIAST	8
2.1. 0-alternativet/referansealternativet	8
2.2. Utbyggingsalternativa.....	8
2.2.1. A1 og A2	9
2.2.2. B1 og B3.....	9
2.2.3. Kryss.....	9
2.2.4. Disponering av massar.....	9
3. METODE	10
3.1. Metodikk. Verdi, påverknad og konsekvens.....	10
3.1.1. Verdi	10
3.1.2. Påverknad	11
3.1.3. Konsekvens	13
3.2. Definisjonar og avgrensingar	13
3.2.1. Relevante registreringskategoriar	14
3.3. Plan-, influens- og utgreiingsområde	14
3.4. Grunnlag	14
4. JORDBRUK I UTGREIINGSOMRÅDET	16
4.1. Omsyn landbruk i kommuneplanens arealdel (2015- 2026)	16
4.2. Kjerneområde landbruk (temaplan til kommuneplan 2012- 2016).....	17
4.3. Inndeling i delområde. Verdi	18
4.3.1. Delområde J1 – Fløksand sør:.....	21
4.3.2. Delområde J2 – Nipo:	21
4.3.3. Delområde J3 Fløksand nord	21
4.3.4. Delområde J4 – Bjørndalsvegen:	21
4.3.5. Delområde J5 – Steinberget:	22
4.3.6. Delområde J6 Ryland	22
4.3.7. Dyrkbar jord.....	22
5. OMTALE AV KONSEKVENSAAR	23
5.1. 0-alternativet/referansealternativet	23
5.2. Generelt for alle alternativa	23
5.3. Alternativ A1 og A2.....	23
5.4. Alternativ B1 og B3.....	27
5.5. Samla vurdering.....	29
5.6. Skadereduserande tiltak.....	30
5.6.1. I anleggsfasen	30
5.6.2. Massedeponi og riggområder.....	30
5.6.3. Vidare arbeid	30

6. UVISSE	31
7. KJELDER	32

SAMANDRAG

Naturressursar er i dette arbeidet avgrensa til jordbruk. Reindrift, utmark, fiskeri og mineralressursar er ikkje aktuelle registreringskategoriar. For registreringskategori «vatn» er det ingen potensial for grunnvatn i planområdet. Det er inntak for offentleg drikkevatt i Rylandsvassdraget, men inntaket ligg i vatna Kvernavatnet og Storavatnet – oppstraums Rylandsvatn og planområdet, og blir dermed ikkje råka av tiltaket.

Planområdet inneheld fleire område med dyrka mark (fulldyrka og overflatedyrka), samt innmarksbeite. Mesteparten av teigane er mindre og oppstykk. Mange av jordbruksområda er fragmentert av vegar og busetnad. Innanfor planområdet er det eit område som er gitt status omsynssone landbruk i kommuneplanen sin arealdel 2015- 2026. I tillegg er det kjerneområde landbruk som omfattar viktige område for jordbruk for å produsere mat og kulturlandskap.

Inndeling av delområde byggjer på oppdatert versjon av handbok V712 (2018) kor vi har valt å sjå på større samanhengande jordbruksområde. Vi har valt å vektlegge omsynssone landbruk i kommuneplanen sin arealdel og kjerneområde landbruk. Dette er område som kommunen sjølv har valt ut som viktige landbruksareal.

Fagtema naturressursar	
Delområde	Verdi
J1 Fløksand sør	Middels
J2 Nipo	Middels
J3 Fløksand nord	Stor
J4 Bjørndalsvegen	Middels
J5 Steinberget	Middels
J6 Ryland	Stor
Dyrkbar jord	Noko

Analyseområdet omfattar 6 delområde. Størst verdi er knytt til Fløksand nord og Ryland. Delområdet J3 Fløksand nord er del av kjerneområde landbruk der dei fleste teigane er gitt stor verdi i kartløyisinga Kilden. Delområdet har samanhengande jordbruksareal, for det meste fulldyrka jord. Delområdet J6 Ryland er del av omsynssone

landbruk i KPA. Området inneheldt samanhengande jordbruksareal, for det meste fulldyrka jord. Dei andre delområda er gitt middels verdi på bakgrunn av kartløyisinga Kilden. Delområda har mindre, oppstykk teigar enn delområda med stor verdi. Teigane har fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite.

Det er få område kartlagd som dyrkbar jord innafor planområdet. Desse områda er myrområde som tidlegare er dyrka. Nokre av områda ligg isolert medan fleire er i tilknytning til allereie oppdyrka jord. Alle områda er i Kilden verdsett til noko verdi.

Alternativa følgjer eksisterande fylkesveg Fv 564 med breiddeutviding i nord og tar av ytterkant av dyrka jord. Der alternativa ikkje følgjer eksisterande trase for Fv 564, følgjer dei ny trase eller eksisterande lokalveg og gir ikkje store inngrep i dyrka eller dyrkbar jord.

Konsekvensvurderinga for naturressursar viser at alternativa for planforslag skil seg lite frå kvarandre. Det er berekna arealbeslag for kvart alternativ. Arealtap for tiltaket sett i eit ressursperspektiv er av ubetydeleg konsekvens. Arealbeslag av fulldyrka jord er lagt større vekt enn beslag av overflatedyrka jord og innmarksbeite. Variant A1 + B3 vert vurdert som noko betre enn alternativ A2 + B1.

1. BAKGRUNN

1.1. Planarbeidet

Statens Vegvesen har starta arbeid med detaljregulering av fv. 564 Fløksand-Vikebø. Hordaland fylkeskommune er vegeigar, og Meland kommune, frå 1.1.2020 del av Alver kommune, er planmynde. Prosjektet omfattar delar av fv.564 frå Fløksand til Vikebø i Meland kommune, fv. 564 HP7 og gjeld i overkant av 4 km med fylkesveg.

Prosjektet er knytt til Nordhordlandspakken, og er nr. 4A på lista over prioriterte prosjekt i pakken. Denne fylkesvegstrekninga er per i dag uregulert, og det er naudsynt å utarbeide reguleringsplan for å kunne setje i gong med bygging av prosjektet.

Overordna effektmål for prosjektet:

- Vegutbetring som gjev gjennomgåande standard på strekninga etter gjeldande normkrav.
- Separat tilbod for gåande og syklande på strekninga.
- Uoversiktlege kryss og avkøyrslar skal fjernast eller utbetrast. □ Utbetring av busshaldeplassar på strekninga.

Det er i tillegg eit mål for prosjektet at negativ innverknad på jordbruksareal i størst mogleg grad skal avgrensast, og at ein skal unngå stor konflikt med såkalla ikkje-prisette tema (landskapsbilete, friluftsliv, by- og bygdeliv, kulturarv, naturmangfald, naturressursar).

Statens vegvesen har i samråd med Meland kommune vurdert at prosjektet utløyser krav om konsekvensutgreiing, etter Forskrift om konsekvensutredninger §8 og §10, Vedlegg II pkt.10 e) i.

1.2. Silingsrapporten frå 2018

Det er gjennomført grunnundersøkingar som konkluderer med at eksisterande fylkesveg 564 ved Fløksand/Leiro ikkje vil tole auka belastning, ikkje kan byggast om, og heller ikkje kan nyttast som anleggsveg i byggefasen. Dette grunna fare for grunnbrot og masseutgliding.

Som følgje av grunnforholda ved Fløksand/Leiro har Statens vegvesen gjennomført ein silingsfase med vurdering av ulike alternative traséval for omlegging av fylkesvegen i søre del av prosjektet, frå Fløksand til forbi Steinberget. Vidare nordover frå Steinberget til Vikebø ligg traseen i eksisterande veg.

Felles kriterium for alle ikkje prisette tema i silingsrapporten er å unngå barriereverknad. For naturressursar er kriteria i tillegg å unngå nedbygging av fulldyrka jord og vassressursar (grunnvatnoverflatevatn).

Silingsrapporten konkluderer med ein ny trasékorridor nordaust for Eidshaugane frå Fløksand i retning mot Steinberget (A1/A2). Forbi Steinberget likestiller silingsrapporten to alternativ; alternativ B1 som følgjer eksisterande fylkesveg, og alternativ B3 som går noko lengre vest, mellom Steinberget og Grønåsen, før vegen går vidare i eksisterande trasé nordover mot brua på Vikebø.

Silingsrapporten er grunnlag for planarbeidet. I vurdering av ikkje prisette konsekvensar er det nytta forenkla metode for vurdering av konfliktnivå og Statens vegvesen handbok V712 (2015).

Planforslaget skal gjennom konsekvensutgreiinga tilrå eitt alternativ og detaljregulere ein samla trasé frå Fløksand til Vikebø.

1.3. Mål for denne rapporten

Hovudmålet med denne konsekvensutgreiinga er å skaffe kunnskap om naturressursverdiar i plan- og influensområdet, slik at dette kan leggjast til grunn ved utforming av planen.

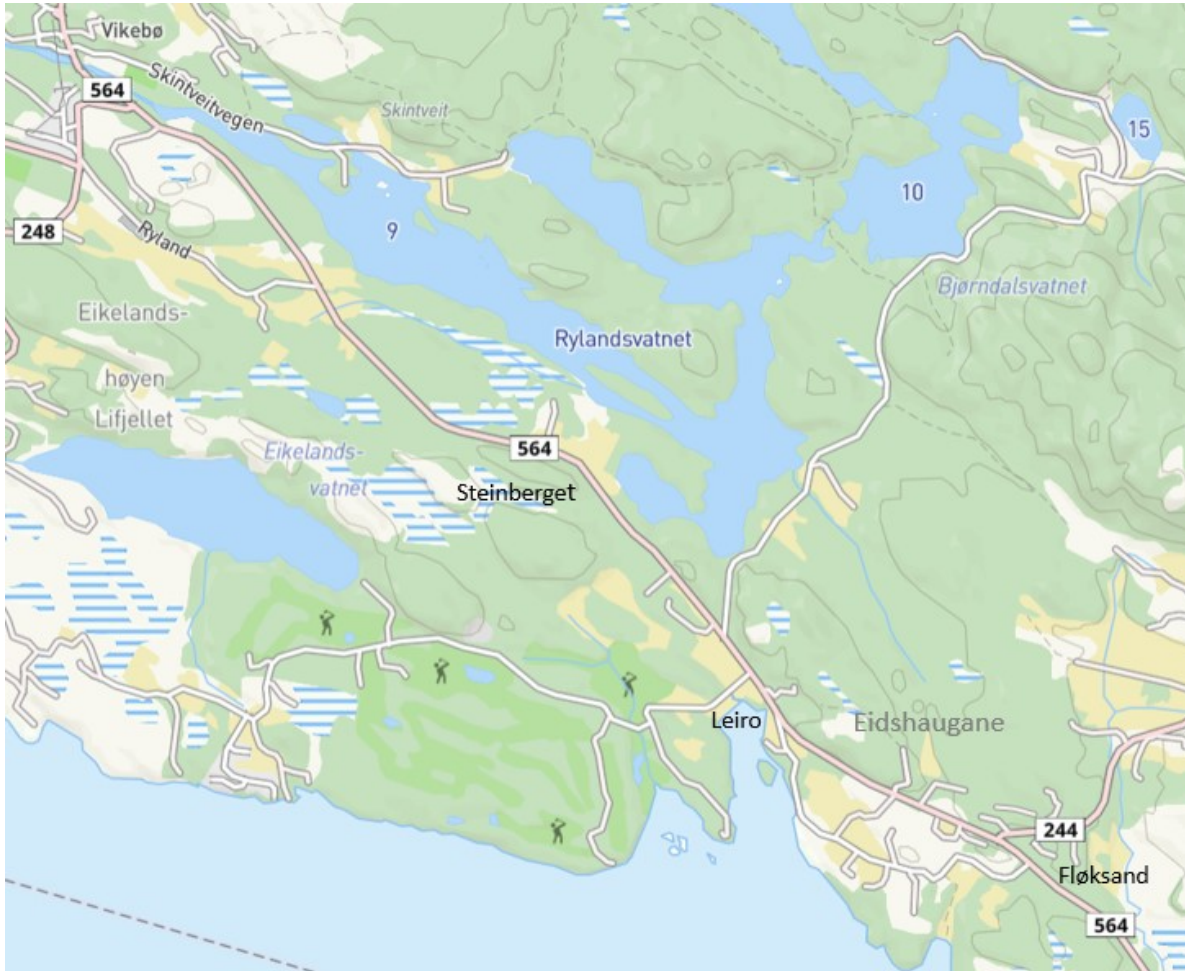
Denne utgreiinga omfattar ei samanfatning av dei opplysningar det er offentleg tilgang på. Kartlegging av jordbruksareal og dyrkbar jord er basert på 1) Temakart frå NIBIO lagt ut i karløysinga Kilden – temakart Konsekvensanalyser - verdi jordbruksareal, 2) Omsyn landbruk i Kommuneplanens arealdel 2014-2025 og 3) Kjerneområde landbruk – temaplan til kommuneplan 2012-2016. I tillegg er det gjennomført ein synfaring; observasjon av

tilstand/ bruk, men ikkje undersøking av jordsmonn Kartlegginga og vurderingar i Statens Vegvesen sin silingsrapport har vore grunnlag.

Tiltaket og alternative veglinjer sine verknader og konsekvensar for tema naturressursar er vurdert. I tillegg er det gjeve forslag til eventuelle skadereduserande tiltak og andre omsyn som bør takast i høve gjennomføringa av prosjektet.

1.4. Planområdet

Planområdet strekker seg langs eksisterande fv. 564 frå grenda Fløksand i sør til Vikebø i nord. Det grensar mot Rylandsvassdraget på austsida av vegen, og områda mellom fylkesvegen og Herdlefjorden, med bl.a. Meland golfbane, på vestsida av vegen.

Figur 1 Kartutsnitt av aktuell strekning av fv. 564. Statens vegvesen 2018.

1.5. Nasjonale mål / føringar

1.5.1. Jordbruk

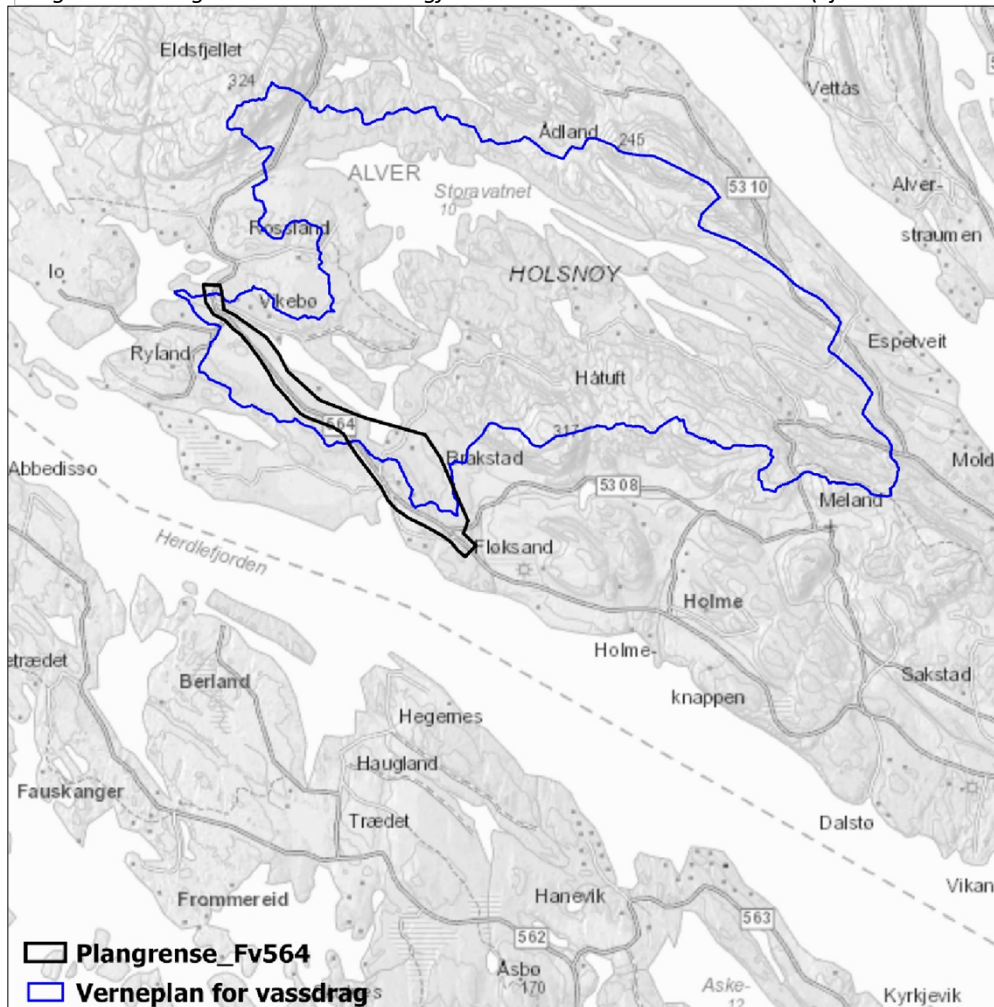
I nasjonal jordvernstrategi vedtatt av Stortinget 8.12.2015, er det satt ei målsetting om at omdisponering av jordbruksareal til utbyggingsformål skal vere mindre enn 4000 dekar/år innan 2020. Målsettinga gjeld nasjonalt, totalt for alle sektorar og regionar. I ny stortingsmelding om jordbruket i 2016 (Meld. St. 11 2016-2017) vart jordvernmålet bekrefta. Dette jordvernmålet skal og ligge til grunn for reguleringa av Fv564 Fløksand-Vikebø.

1.5.2. Verna vassdrag

Store delar av planområdet ligg innanfor verneplan 059/1 Rylandselva (sjå figur 2), og området omfattast derfor av rikspolitiske retningslinjer (T-1078). Nasjonale mål for verna vassdrag er gitt ved Stortingets behandling av verneplanane for vassdrag, bl.a. i Innst. S. nr. 10 (1980-81) og det leggst særleg vekt på bl.a. å «sikre de vassdragsnære områdenes verdi for landbruk og reindrift mot nedbygging der disse interessene er en del av grunnlaget for vernevedtaket».

Reindrift går ikkje føre seg innfor verneområdet. Landbruket er ikkje vurdert som ein viktig del av vernegrunnlaget.

Vernegrunnlag: «Kystnær beliggenhet på øy i Hordaland. Vassdragets velutviklede innsjøsystem er sentrale deler av et lavereliggende og relativt flatt landskap. *Botanikk, landfauna og vannfauna inngår som viktige deler av naturmangfoldet. Store kulturminneverdier.*» (kjelde: www.nve.no)

Figur 2 Kart som viser avgrensning av verneplan for Vassdrag.

2. ALTERNATIV SOM SKAL UTGREIAST

2.1. 0-alternativet/referansealternativet

Referansealternativet er situasjonen der tiltaket som vert utgreidd, ikkje vert gjennomført. Referansealternativet inkluderer:

- dagens situasjon
- vanleg vedlikehald
- utskiftingar og fornying av vegen

- vedtekne tiltak som er i gang, eller er blitt finansiert - befolkningsvekst, auka trafikkmengd, klimaendringar, o.l.

Dagens Fv.564 på den aktuelle strekninga har varierende vegbreidde og kvalitet, og manglar et tilbod til mjuke trafikantar. Trafikkprognosar tilseier at belastninga på vegen vil auke dei neste tiåra. Grunnundersøkingar viser at om lag 800 m av eksisterande fylkesveg 564 ved Fløksand/Leiro vil ikkje tole auka belastning, og det er fare for grunnbrot og masseutgliding.

2.2. Utbyggingsalternativa

Planområdet er delt i 2 delstrekningar like sør for Steinberget. Delstrekning A er strekninga frå Fløksand til Steinberget og har to variantar for startpunkt på Fløksand. A1 tek av frå eksisterande veg like sør for krysset med Vestbygdvegen på Fløksand, medan A2 tek av frå eksisterande veg nord for krysset.

Delstrekning B er strekninga frå Steinberget til Vikebø. Her er det to alternativ/variantar, B1 som følgjer eksisterande veg, og B3 som går i ny trasé vest for Steinberget. Alle variantane kan kombinerast med kvarandre.

2.2.1. A1 og A2

Sørleg del av tiltaket omfattar ny trasé nordaust for Eidshaugane frå Fløksand i retning mot Rylandsvatnet og Steinberget. Traseen treffer eksisterande fylkesveg like nord for Hundetjørna.

I silingsrapporten er det vurdert to ulike variantar i starten på Fløksand, A1 og A2. A1 tek av frå eksisterande veg like sør for krysset med Vestbygdvegen på Fløksand, medan A2 tek av frå eksisterande veg nord for krysset. Dei to variantane møtest i dalsøkket aust for Nipo og Eidshaugane og går vidare nordover i ein trase. Ved Eidet kryssar traseen Bjørndalsvegen og ligg på fylling ut mot Rylandsvatnet.

Silingsrapporten i 2018 tilrår A1. A1 har i optimaliseringsfasen vist seg noko vanskelegare trafikalt med omsyn til kryss med eksisterande vegar og plassering av busshaldeplassar. Begge variantane er vurdert i konsekvensutgreiinga.

2.2.2. B1 og B3

B1 følgjer dagens veg frå det som vert kryss med avlasta veg forbi Fløksand og Leiro frå Steinberget til Vikebø, og omfattar utviding til 2 køyrefelt og parallell gang- og sykkelveg.

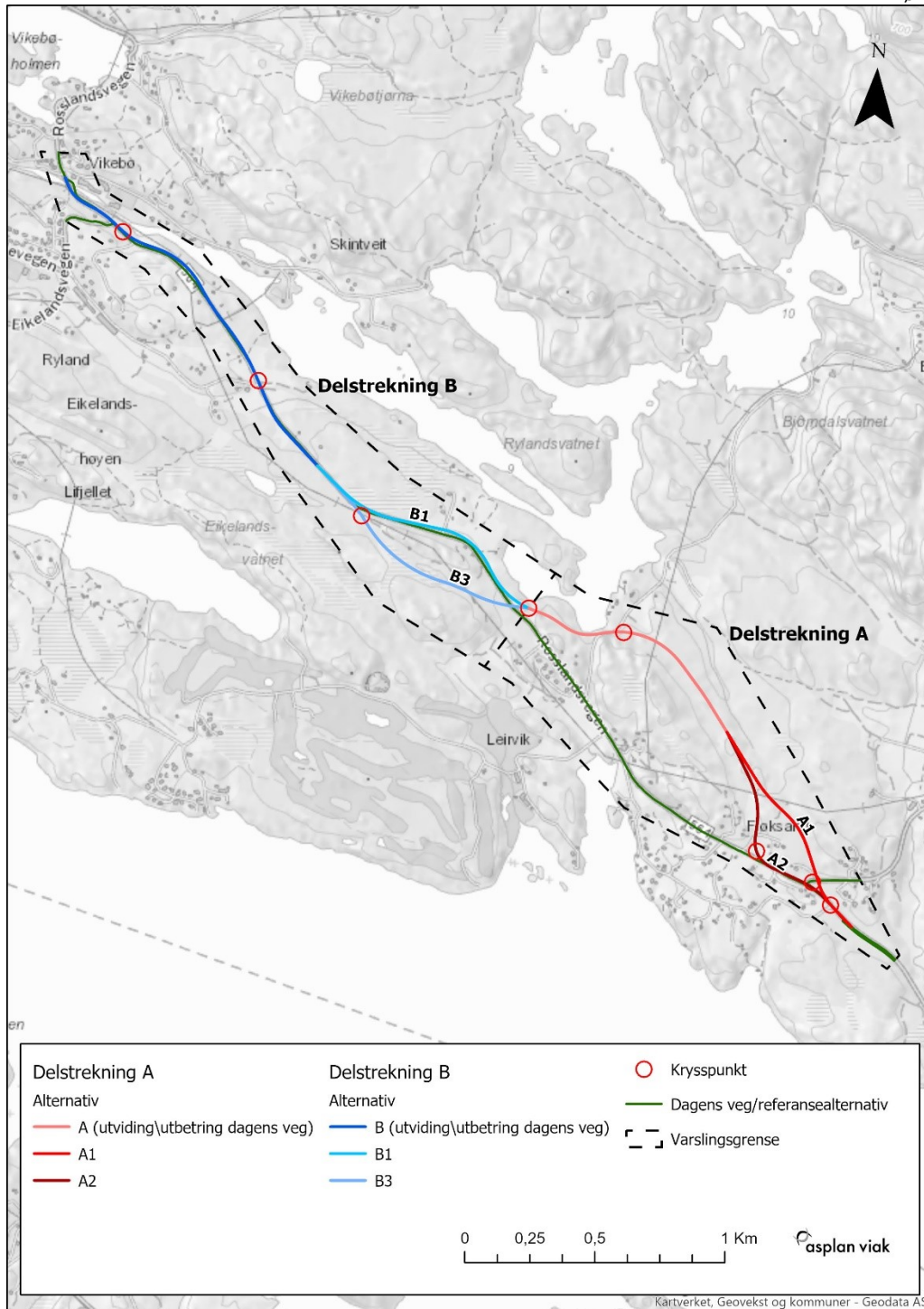
Alternativ B3 tek av frå eksisterande veg i ny trasé vest for Steinberget, og går i stigning opp mot dalsøkket mellom Steinberget og Grønåsen, før det kjem inn på eksisterande veg att nord for Steinberget og går vidare til brua over Rylandselva på Vikebø.

2.2.3. Kryss

Det skal i begge alternativ etablerast kryss mellom eksisterande og ny fylkesveg på Fløksand og i området nord for Hundetjørna. I tillegg må det etablerast nytt kryss mellom ny fylkesveg og Bjørndalsvegen, og mellom fylkesvegen og Eiklandsvegen ved Rylandshøgda.

2.2.4. Disponering av massar

Det vert vurdert om det er mogleg å plassere massar i samband med dyrka mark på Fløksand og i dalsøkket i starten av A1/A2 aust for Nipo.

Figur 3 Oversiktskart.

3. METODE

3.1. Metodikk. Verdi, påverknad og konsekvens

Det er nytta metodikk etter Statens vegvesen handbok V712 (2018). Handboka skildrar ein tretrinnsmetode som vert kort presentert under.

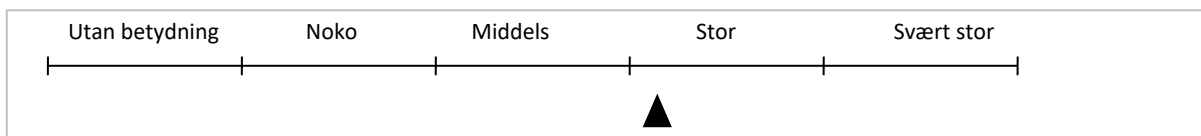
3.1.1. Verdi

Verdi vert delt inn i fem kategoriar / skalatrinn som vist i tabellen under. Verdivurderingane byggjer på ei kvalitativ vurdering med grunnlag i fagleg kunnskap og verdikriteria i tabellen.

Verdien vert vist med fargeskala, og nyansar i vurderinga kjem fram langs ein trinnvis skala frå liten til stor verdi.

Tabell 1 Vurdering av naturressursar. Handbok V712 (2018), Statens vegvesen

Regis- trerings- kategori	Del- kategori	Ubetyde- lig verdi	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Jord- bruk ⁷⁸	Jorbruks- areal med jords- monnkart		Jordressursklasse 3 med store driftstekniske begrensninger Jordressursklasse 4	Jordressursklasse 2 med store driftstekniske begrensninger Jordressursklasse 3 uten store driftstek- niske begrensninger	Jordressursklasse 1 med store driftstekniske begrensninger Jordressursklasse 2 uten store driftstek- niske begrensninger	Jordressursklasse 1 uten store driftstekniske begrensninger
	Fulldyrka jord uten jords- monnkart			Organisk jord eller jorddekt, tungbrukt	Jorddekt, lettbrukt og mindre lettbrukt ⁷⁹	
	Over- flate- dyrka jord eller innmarks- beite uten jords- monnkart		Grunnlendt eller organisk jord	Jorddekt		
	Dyrkbar jord		Organisk jord. Jorddekt, ikke tidligere dyrka, som enten er tørkesvak eller ikke selv- drenert, eller er selv- drenert og blokkrik eller svært blokkrik.	Jorddekt, tidligere dyrka. Jorddekt, ikke tidligere dyrka, som er selvdrenert og ikke blokkrik.		

Figur 4 Verdipil skal nyttast for å plassere eit område på verdiskalaen.

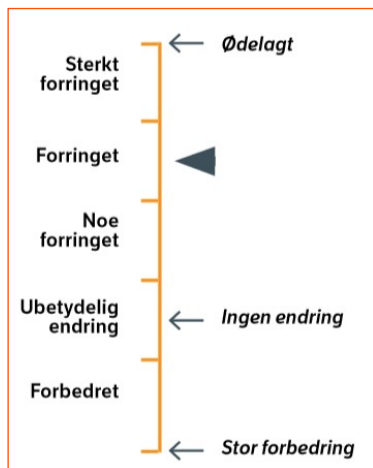
3.1.2. Påverknad

Med påverknad meiner ein ei vurdering av korleis det same området vert påverka som følge av tiltaket. Påverknad vert vurdert opp mot 0-alternativet / referansealternativet.

For naturressursar er det i dette prosjektet berre jordbruk som er beslutningsrelevant. Tabell for vurdering av påverknad er vist i Tabell 2.

Vurdering av påverknad på jordbruk er gjort med grunnlag i tap av areal innanfor dei ulike arealtypepane. Areal tap av fulldyrka jord, overflatedyrka jord, innmarksbeite og dyrkbar jord er vurdert for planlagt veg inkludert sideskråningar. I tillegg er arealtapet omfatta av ei 3 m sone utanfor sideskråningar i vegen, areal som skal settast av som «annan veggrunn» i reguleringsplanen. Areal tap av fulldyrka jord vert gjeven større vekt enn arealtap av overflatedyrka jord, innmarksbeite og dyrkbar jord. Fragmentering av jordbruksareal er også viktig, og vert vurdert kvalitativt for dei ulike delområda; Nibio vurderer jordbruksareal under 5 daa som lite aktuelle å drive.

Kva påverknad tiltaket vil ha vert vist med skala i figur under:

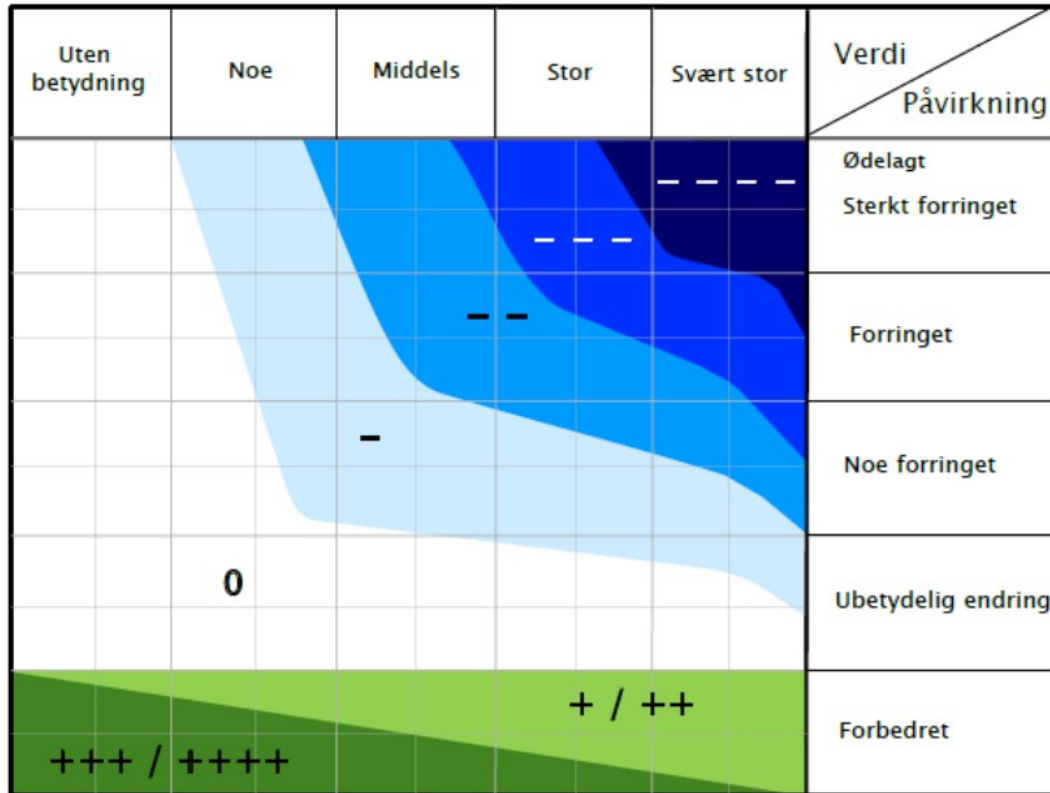
Figur 5 Skala for vurdering av påverknad. Handbok V712 (2018), Statens vegvesen.

Tabell 2 Tabell for vurdering av påverknad. Handbok V712 (2018), Statens vegvesen.

Tiltakets påvirkning	Jordbruk	Reindrift	Utmark	Fiskeri	Vann	Mineralressurser
Ødelagt/sterkt forringet	Betydelig areal foreslås omdisponert. Utbyggingsforslaget berører kjerneområde for landbruk eller et stort, sammenhengende jordbruksområde slik at det i stor grad reduserer muligheten til effektiv utnyttelse av jordbruksareal.	Stenging av flyttlei. Inngrep i kalvingsområder som gjør disse ubrukelige. Inngrepet avskjærer eksisterende beiteområder for framtidig bruk.	Arealbeslag eller fragmentering som fjerner muligheten til effektiv utnyttelse av beiteområder. Fragmentering, vandringshindre eller andre effekter som fjerner mulighetene for næringsmessige utnyttelse av jakt og fiske.	Størstedelen av lokalitet blir varig beslaglagt. Lokalitetens funksjoner går tapt eller blir tilnærmet ødelagt.	Drikkevannskilde må tas ut av bruk. Akvifer forventes varig påvirket av forurensning eller vil få senket grunnvannstand / poretrykk.	Gjennomføring av planen vil hindre all utnyttelse eller begrense uttak av forekomsten med minst 75 % av utnyttbar mengde.
Forringet	Større areal foreslås omdisponert. Utbyggingsforslaget berører sammenhengende jordbruksområde av noe størrelse slik at det reduserer muligheten til effektiv utnyttelse av jordbruksareal.	Mindre inngrep i kalvingsområder som tilnærmet kan brukes som før. Betydelig arealbeslag eller tap av beite. Sperring av trekklei med få alternativer trekkmuligheter.	Arealbeslag eller fragmentering som i betydelig grad reduserer muligheten til effektiv utnyttelse av beiteområder. Fragmentering, vandringshindre eller andre effekter som i betydelig grad reduserer de mulighetene for næringsmessige utnyttelse av jakt og fiske.	Mer enn 20 % av lokalitet og funksjon går tapt.	Nærføring til tilsigsområde og/eller vannkilde som gir stor fare for påvirkning av drikkevann. Utbygging over en akvifer som gir stor fare for påvirkning.	Gjennomføring av planen vil redusere uttaket med mellom 50 - 75 % av utnyttbar mengde.
Noe forringet	Mindre omdisponering foreslås. Berører et mindre og isolert jordbruksareal.	Arealbeslag eller tap av beite i noe omfang. Sperring av trekklei med flere alternativer trekkmuligheter.	Arealbeslag eller fragmentering av beiteområder som i noen grad reduserer muligheten til effektiv utnyttelse av beiteområder. Fragmentering, vandringshindre og andre effekter som i noen grad reduserer mulighetene for næringsmessig utnyttelse av jakt og fiske.	Mindre enn 20 % av lokalitet og funksjon går tapt.	Utbygging innen 200 m til tilsigsområde eller vannkilde som kan gi fare for påvirkning. Utbygging i kanten av en større akvifer som kan gi fare for påvirkning.	Gjennomføring av planen vil redusere uttaket med mellom 25 - 50 % av utnyttbar mengde.
Ubetydelig endring	Jordbruksareal/jordressurser berøres ikke, eventuelt kun noe dyrkbar jord.	Ingen eller minimal andel av beiteområde blir berørt.		Lokalitet og funksjon blir tilnærmet uendret.		
Forbedret	Bedret arrondering. Der det ligger til rette for å slå sammen dyrka jord til større enheter etter anlegg. Forbedret tilgjengelighet.	Nye/tidligere beiteområder blir gjort mer tilgjengelig. Tidligere flyttlei og trekklei kan gjenåpnes.	Bedret arrondering av beiteområder. Reduksjon av påkjørselsrisiko for beitedyr. Bedrete forhold for utøvelse av jakt og fiske (fjerning av vandringshindre, tilretteleggings tiltak for fiskeoppgang)	Tiltaket medfører opprydding i tidligere negative tiltak, eksempelvis fjerning av fyllinger som påvirker økologiske funksjoner.	Utbyggingsalternativ som eliminerer dagens påvirkning og all belastning på eksisterende vannkilde eller større akviferer.	Gjennomføring av planen sikrer adkomst til forekomst av stor eller svært stor verdi som har forhindret uttak til nå.

3.1.3. Konsekvens

Konsekvens kjem fram ved samanstilling av verdi og påverknad etter figuren under.

Figur 6 Konsekvensvifta. Konsekvens for eit delområde kjem fram ved å sjå verdi i x-aksen opp mot grad av påverknad i y-aksen. Alle skalaer er glidande. Frå handbok V712 (2018), Statens Vegvesen.

3.2. Definisjonar og avgrensingar

Fagtemaet handlar om **naturressursar ut frå samfunnet sine interesser og behov for å ha ressursgrunnlaget tilgjengeleg for framtida**, både som grunnlag for sysselsetting og verdiskaping og av omsyn til samfunnstryggleik. Vurderinga omfattar både mengde og kvalitet på ressursen. Dei næringsmessige og føretaksøkonomiske verknadane er lagt til dei prissette konsekvensane. Naturressursane skal derfor ikkje vurderast på eigedomsnivå (privatøkonomisk), men som samla verknad på delområda innan influensområde.

Med **fornybare ressursar** meiner ein vatn, fiskeressursar i sjø og ferskvatn, og andre biologiske ressursar. Vassressursar er her avgrensa til ferskvatn og gjeld drikkevasskjelder, vatn til næringsmiddelproduksjon, jordbruksvatning og prosessvatn. Det omfattar både overvatn og grunnvatn.

Akviferer er avgrensa geologiske formasjonar som kan samle større mengde grunnvatn enten i sediment eller i berg. Det vert skild mellom akviferer og grunnvassførekomst. Det siste gjeld eit større område med betydelege grunnvassressursar. Det kan vere fleire akviferer i ein grunnvannsførekomst.

Med **ikkje-fornybare ressursar** meiner ein jordsmonn og mineralressursar (berggrunn og lausmasser) samt i kva grad dei kan bli teken i bruk.

Følgande avgrensingar gjeld:

- Skogbruk vert omtalt under prissette konsekvensar og verknaden av tapt areal og produksjon blir vurdert der i samanheng med grunnnerv. Derimot skal dyrkbart areal i skogsområde vurderast under jordbruk i ikkje-prissette konsekvensar. Anlegg for akvakultur vert halden utanom fagtemaet fiskeri. Kvaliteten på eit fjordområde der slike anlegg kan ligge, blir fanga opp gjennom ei vurdering av dei naturgitte tilhøva for fiskeri. Økonomisk utnytting av eit område med bakgrunn i ein konsesjon og tilførte innsatsmidlar fell utanfor dette temaet. Om eit tiltak vil ha påverknad på eit oppdrettsanlegg, så vil det bli fanga opp gjennom dei prissette konsekvensane.
- I tilfelle vassressursar til kraftproduksjon blir råka av ei plan, så vil det bli handsama under prissette konsekvensar.
- Drikkevasskjelder eller vassforsyning til bedrifter som må flyttast og dermed erstattast (for eksempel kommunale vassverk) blir handsama som ein prissett konsekvens. Vasskjelda og nedslagsfeltet vil framleis bli vurdert som den naturressursen det er.
- Ein utgreidd mineralførekomst med utvinningsrett og mineraluttak som er i drift (inkludert alle fasar, som for eksempel driftspause) blir handsama under prissette konsekvensar.

3.2.1. Relevante registreringskategoriar

Naturressursar er i dette arbeidet avgrensa til jordbruk og det er berre denne registreringskategorien som er omtalt vidare. Reindrift, utmark, fiskeri og mineralressursar er ikkje aktuelle registreringskategoriar.

For registreringskategori «vatn» er det ingen potensial for grunnvatn i planområdet. Det er inntak for offentleg drikkevatt i Rylandsvassdraget, men inntaket ligg i vatna Kvernavatnet og Storavatnet – oppstraums Rylandsvatn og planområdet, og blir dermed ikkje råka av tiltaket.

3.3. Plan-, influens- og utgreiingsområde

Planområdet er området innanfor planen sine grenser som fysisk kan bli råka av tiltaket. Vi har nytta plangrensa ved planoppstart som utgangspunkt.

Influensområdet utgjør eit større område utanfor sjølv planområdet, som vert råka direkte og /eller visuelt av tiltak. For tema naturressurs vil planområdet og influensområdet vere likt.

Tiltaksområdet er område som vert direkte påverka av arealbeslag ved den planlagde utbygginga, t.d. anleggsvegar, linjenett, kablar og riggområde som er kjende på dette tidspunktet.

Utgreiingsområdet er plan- og influensområdet samla.

3.4. Grunnlag

«Silingsrapport Fv. 564 Fløksand-Vikebø» og vurderingane som er gjort i denne har vore utgangspunktet for utgreiinga.

Inndeling av delområde byggjer på oppdatert versjon av handbok V712 (2018) kor vi har valt å sjå på større samanhengande jordbruksområde. Dette skil seg frå silingsrapporten 2018 som valte å sjå på arealeiningar og hadde mange delområde. Delområda er slått saman der omsynssone landbruk og kjerneområde landbruk (sjå kap. 4.1 og 4.2 under) gir felles verdigrunnlag for areal sett i ein større samanheng. For resterande delområde er områder med meir eller mindre samanhengande jordbruksareal slått saman.

Som kunnskapsgrunnlag er det nytta følgjande kjelder i utgreiinga:

- Omsynssone landbruk i kommuneplanen sin arealdel (2015- 2026)
- Kjerneområde landbruk (temaplan til kommuneplan 2012- 2016)
- NIBIO – kartløyising Kilden: Kartlag Konsekvensanalyser – verdiklassar for jordbruksareal og Markslag (AR5)
- Gjeldande arealplanar Meland kommune.
- NVE – verna vassdrag

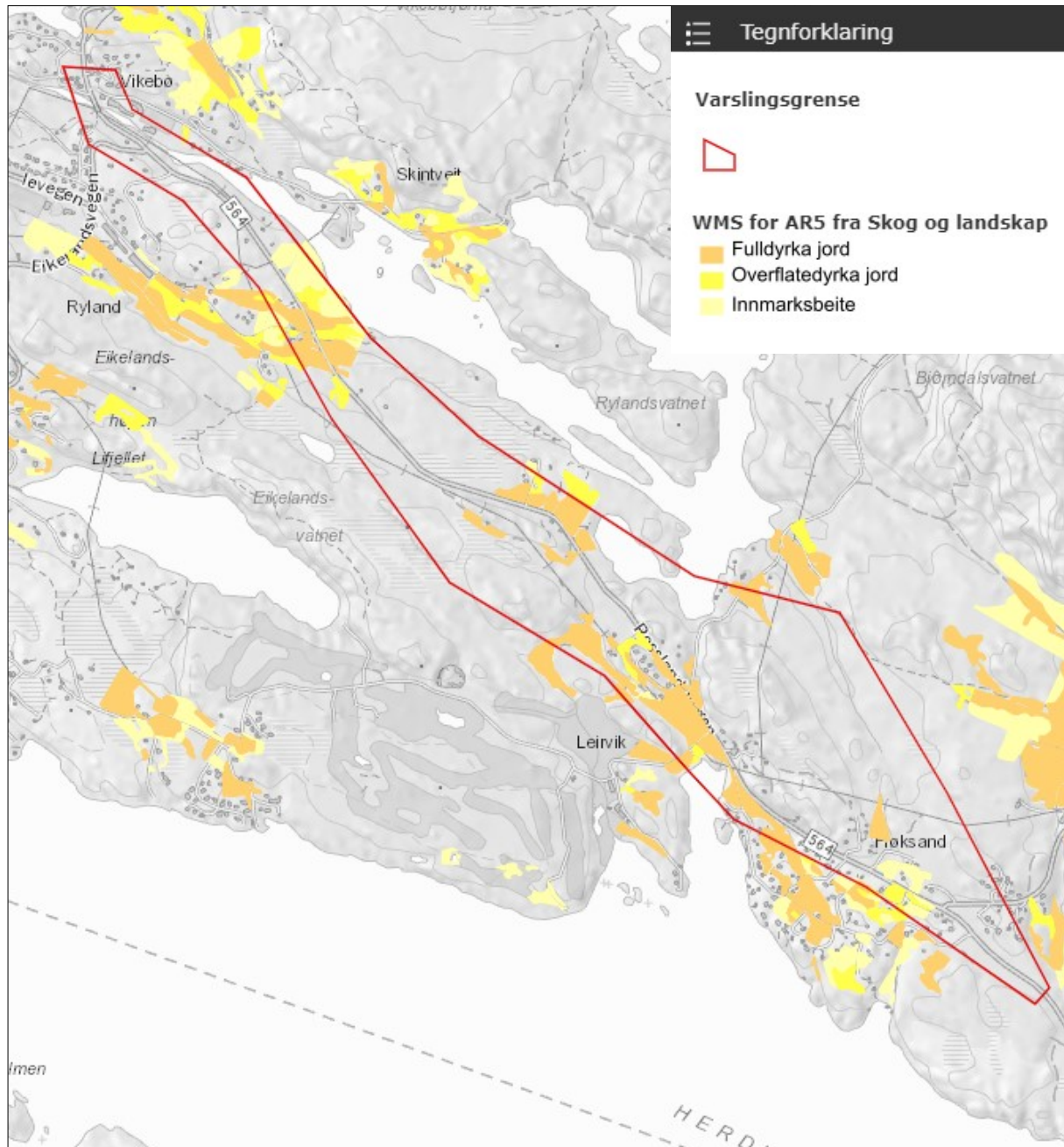
Det er ikkje gjennomført jordsmonnskartlegging i Meland kommune. Grunnlaget for verdivurdering av jordbruksareal er basert på NIBIO si registrering basert på AR5, der jordbruksareal er delt inn i fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite. Det er i tillegg henta ut registrering av dyrkbar jord.

Det er gjennomført synfaring, observasjon av tilstand/ bruk, men ikkje undersøking av jordsmonn.

4. JORDBRUK I UTGREIINGSOMRÅDET

På Vestlandet er produksjon av mat stort sett knytt til husdyrproduksjonane. Det gjeld dei areala som er best eigna til å produsere gras. Dette gjeld både areal som kan haustast maskinelt og beiteareal.

Planområdet inneheld fleire område med dyrka mark (fulldyrka og overflatedyrka), samt innmarksbeite. Mesteparten av teigane er mindre og oppstykkka. Mange av jordbruksområda er fragmentert av vegar og busetnad.

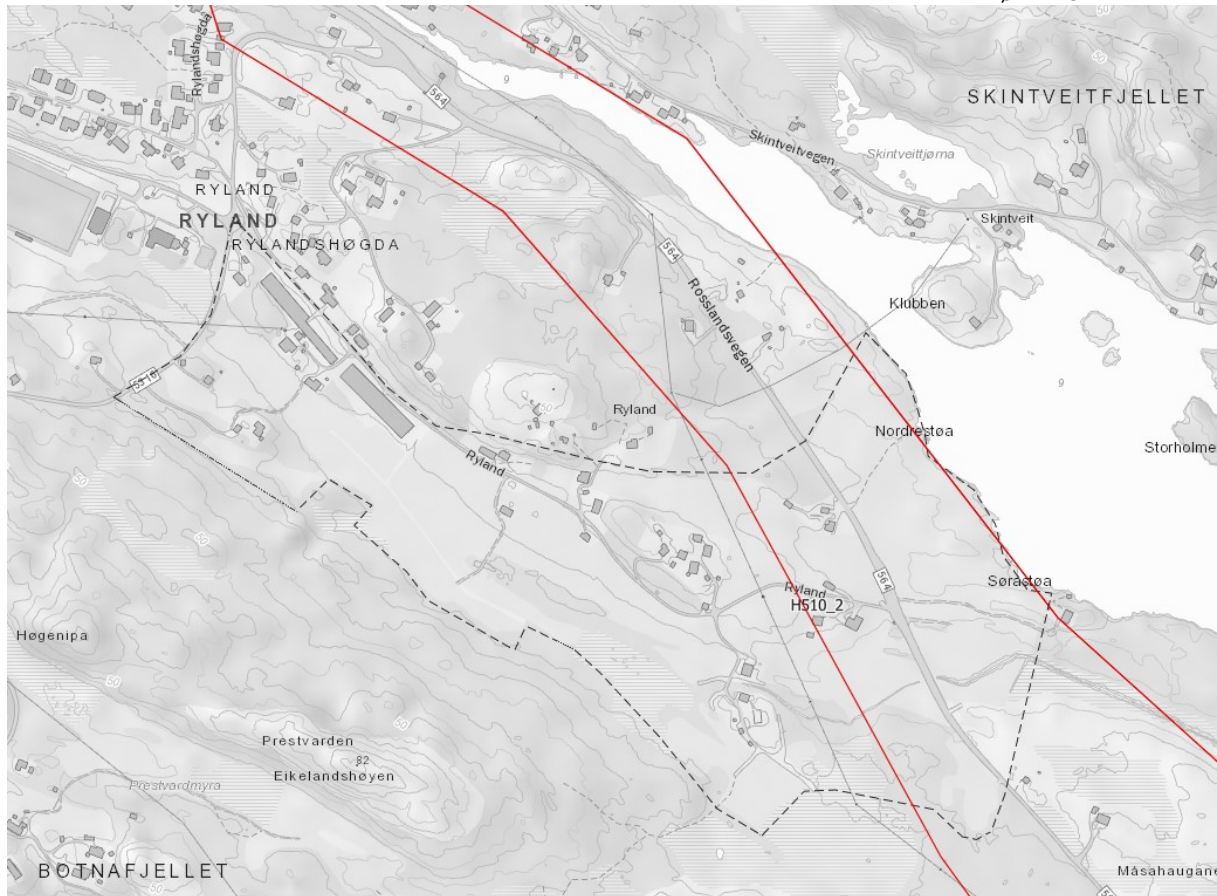

Figur 7 Kart som viser jordbruksareal i området. Varslingsgrensa er vist med rød linje.

4.1. Omsyn landbruk i kommuneplanens arealdel (2015- 2026)

Eit område innanfor planområdet er gitt status omsynssone landbruk i kommuneplanen sin arealdel 2015- 2026. Omsynssonene er brukt der det er trong for ekstra vern av landbruksareala (område med utbyggingspress). Jf. føresegna skal landbruk ha særskilt vern innafor sona og skal takast omsyn til ved planlegging.

Innafor planområdet ligg omsynssona landbruk **H510_2 Ryland**. Sjå avgrensing i figur under.

Figur 8 Svart stipla linje viser omsynssone landbruk H510_2 Ryland. Raud linje er varslingsgrense.

4.2. Kjerneområde landbruk (temaplan til kommuneplan 2012- 2016)

I tillegg er det kjerneområde landbruk som omfattar viktige område for jordbruk for å produsere mat og kulturlandskap. I denne sammenhengen er jordbruk for å produsere mat aktuelt.

Kriteria for kjerneområde for jord i temaplanen:

- 1) Gode areal for produksjon av gras, dette gjeld fulldyrka, overflatedyrka og gjødsla beite, alle arealtypar kan falle inn under kriteriet godt eigna for grasproduksjon.
- 2) Samanhengande område.
- 3) Areal som ikkje er oppstykkka av tiltak som ikkje høyrer heime i landbruksproduksjonen, ingen/minimalt med landbruksframand aktivitet (bustad, hytter, industri, anna) i området
- 4) Areal der moderne landbruk er mogeleg/høver godt
- 5) Område prega av eigedommar i god drift, med eit levande og aktivt landbruk

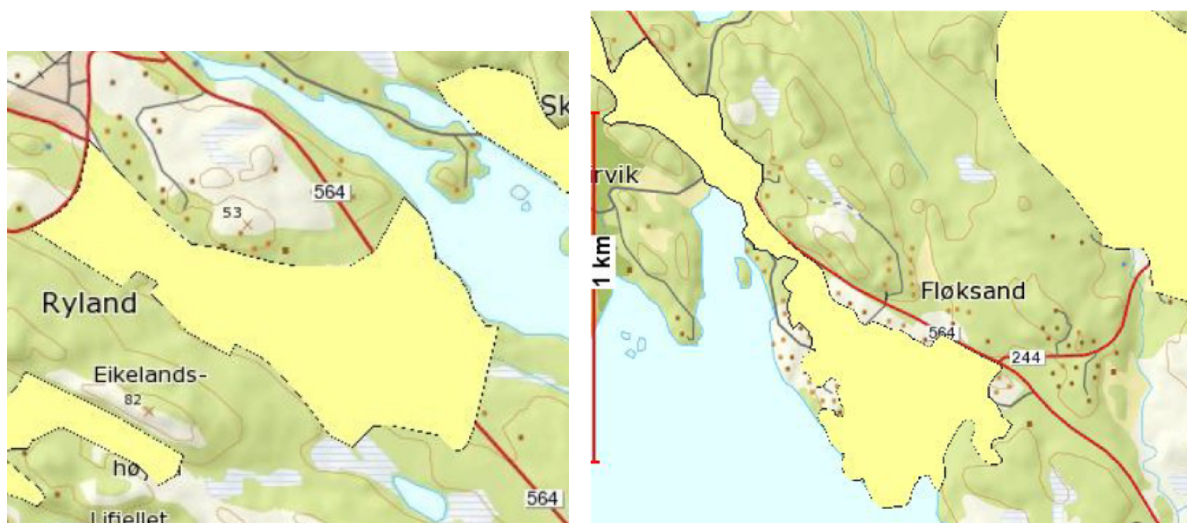
Område Ryland (Skintveit og Åsebø). I alt 16 bruk, dei fleste i drift anten i eige regi eller bortleigd. Om lag 370 daa jordbruksareal. Delvis er disse gardane del av nedslagsfeltet til Rylandsvassdraget.

Ein del fine samanhengande areal som er viktig for matproduksjon. Åsebø og Skintveit har mange små og kuperte teigar. Tidlegare stor vektshusproduksjon på Ryland og Åsebø. Fine beiteområde på Skintveit.

Vurdering: Bra areal på Ryland. Ikkje så gode jordbruksareal på Åsebø og Skintveit.

Konklusjon: Ryland kjerneområde matproduksjon.

Avgrensning av kjerneområde jord Ryland er samanfallede med omsynssone landbruk
H510_2 Ryland

Figur 9 Illustrasjon til venstre viser avgrensning av kjerneområde Ryland. Illustrasjon til høgre viser kjerneområde Fløksand.

Fløksand. 6 bruk, 178 da jordbruksareal, 6 bruk i drift. 1 aktiv mjølkeprodusent.

Lengst vest godt arronderte jordbruksareal, godt jordsmonn, elles mindre teigar, oppstykkja og tungdrivne, noko press frå bustadbygging.

Vurdering: Godt jordbruksområde sørvest for fylkesvegen. Resten av areala er under press frå andre aktivitetar.

Konklusjon: Jordbruksareal i sørvest er kjerneområde matproduksjon.

4.3. Inndeling i delområde. Verdi

Inndeling av delområde byggjer på oppdatert versjon av handbok V712 (2018) kor vi har valt å sjå på større samanhengande jordbruksområde. Dette skil seg frå silingsrapporten 2018 som valte å sjå på arealeiningar og hadde mange delområde. I tillegg er nye områder komme med, då nordre del av planområdet ved Ryland og Vikebø ikkje var med i silingsrapporten.

Vi har valt å vektlegge omsynssone landbruk i kommuneplanen sin arealdel og kjerneområde landbruk. Dette er område som kommunen sjølv har valt ut som viktige landbruksareal. Omsynssonene er brukt der det er trong for ekstra vern av landbruksareala (område med utbyggingspress).

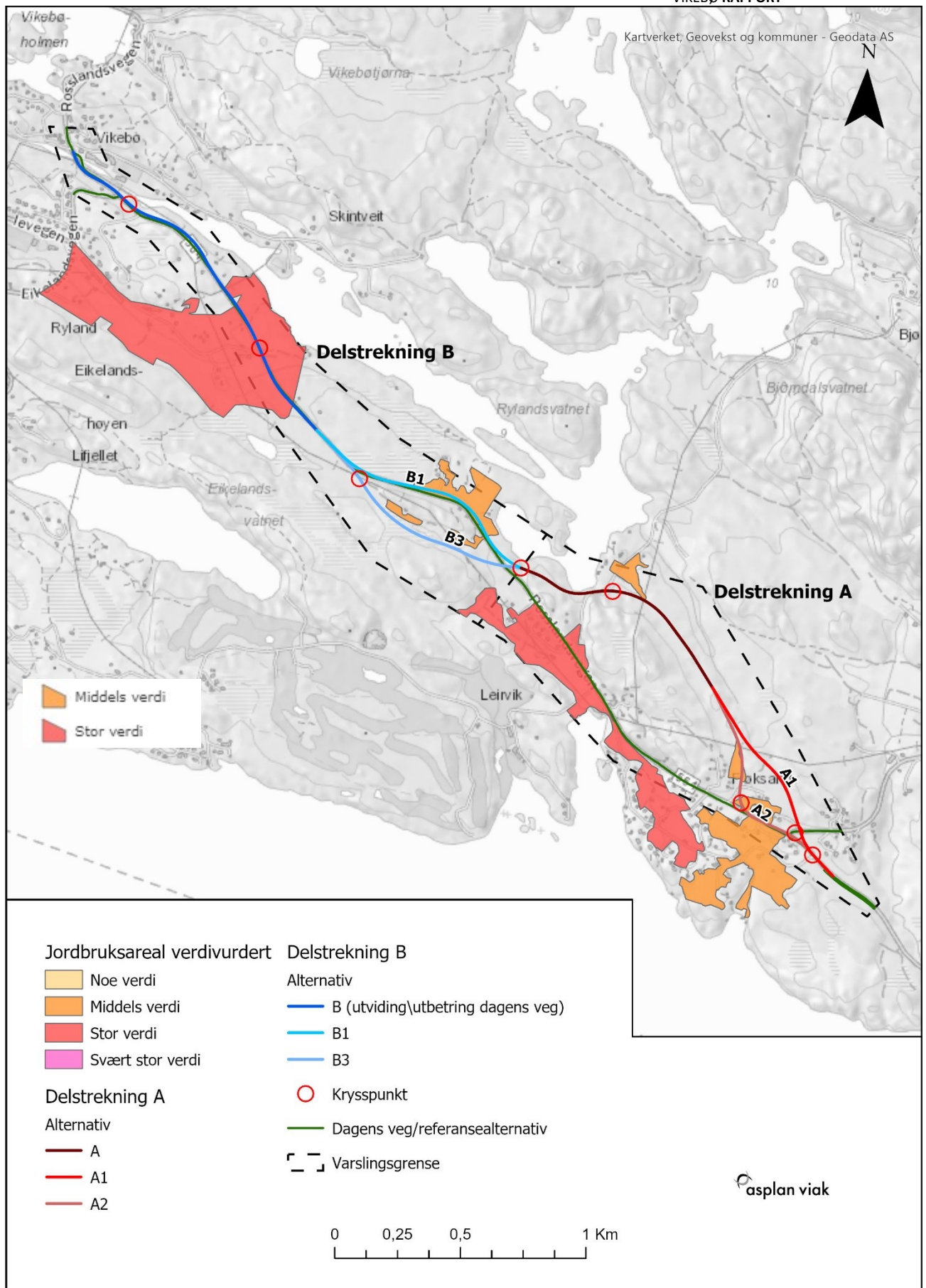
Samla verdi på delområdet er satt etter vekting mellom dei ulike verdiklassane i verdiklassifiseringa i kartløyninga Kilden til NIBIO og arealet dei utgjer. Område som inngår i omsynssone landbruk og kjerneområde landbruk er gitt stor verdi. Her har vi i tillegg innlemma tilgrensande jordbruksareal som har middels eller høg verdi i verdiklassifiseringa i kartløyninga Kilden til NIBIO.

Verdiklassifiseringa i kartløyninga Kilden til NIBIO er lagt til grunn for dei område som ikkje inngår i omsynssone landbruk eller kjerneområde landbruk.

Tabell 3 oversikt over delområde og verdi.

Delområde	Verdi

J1 Fløksand sør	Middels
J2 Nipo	Middels
J3 Fløksand nord	Stor
J4 Bjørndalsvegen	Middels
J5 Steinberget	Middels
J6 Ryland	Stor
Dyrkbar jord	Noko

Figur 10 Verdikart naturressursar.

4.3.1. Delområde J1 – Fløksand sør:

J1 Fløksand sør	Jordbruksarealet vert vurdert på bakgrunn av data i kartløyisinga Kilden – her er dei fleste teigane i delområdet gitt middels verdi, men det er nokre teigar med stor verdi og ein teig med noko verdi. Området inneheld mindre, kuperte, oppstykkja teigar. For det meste teigar med overflatedyrka jord eller innmarksbeite. Nokre teigar med fulldyrka jord. Totalt ca. 60 daa jordbruksareal. Delområdet er fragmentert med vegar og busetnad. Delområde J1 Fløksand er vurdert å ha middels verdi.

4.3.2. Delområde J2 – Nipo:

J2 Nipo	Verdi for jordbruksarealet vert vurdert på bakgrunn av data i kartløyisinga Kilden – her er teigane gitt middels verdi. Området består av ein teig med fulldyrka mark samt ein teig med innmarksbeite. Totalt ca. 15 daa jordbruksareal Delområde J2 Nipo er vurdert å ha middels verdi.

4.3.3. Delområde J3 Fløksand nord

J3 Fløksand nord	Jordbruksarealet vert vurdert på bakgrunn av at det er del av kjerneområde landbruk «Fløksand» og på bakgrunn av data i kartløyisinga Kilden – i delområdet er dei fleste teigane gitt stor verdi, men det er nokre teigar med middels verdi, spesielt i nord. Området består av meir samanhengande jordbruksareal, men er noko oppdelt av busetnad, vegar og skogsområde. Området inneheld godt arronderte jordbruksareal, godt jordsmonn. For det meste fulldyrka jord, men også nokre teigar med overflatedyrka jord og innmarksbeite. Mindre teigar i sør er under press frå bustadbygging. Delområde J3 Fløksand nord er vurdert å ha stor verdi

4.3.4. Delområde J4 – Bjørndalsvegen:

J4 Bjørndalsvegen	Verdi for jordbruksarealet vert vurdert på bakgrunn av data i kartløyisinga Kilden – den største teigen er gitt middels verdi og den minste teigen gitt stor verdi. Begge teigane er areal med fulldyrka mark. Bjørndalsvegen delar dei to teigane. Totalt ca. 10 daa jordbruksareal. Delområde J4 Bjørndalsvegen er vurdert å ha middels verdi.

4.3.5. Delområde J5 – Steinberget:

J5 Steinberget	Verdi for jordbruksarealet vert vurdert på bakgrunn av data i kartløyisinga Kilden – alle teigane er gitt middels verdi, bortsett frå ein som er gitt stor verdi.
	Området omfattar eit samanhengande jordbruksareal nordvest for Rosslandsvegen, samt to mindre teigar søraust for vegen.
	Området inneheldt for det meste fulldyrka jord, men og eit par teigar med overflatedyrka jord og innmarksbeite. Totalt ca. 40 daa jordbruksareal.
	Delområde J5 Steinberget er vurdert å ha middels verdi .

Utan betydning   Noko   Middels   Stor   Svært stor

4.3.6. Delområde J6 Ryland

J6 Ryland	Jordbruksarealet vert vurdert på bakgrunn av at det er del omsynssone landbruk i KPA og del av kjerneområde landbruk. I kartløyisinga Kilden har dei fleste teigane i delområdet gitt middels verdi, men det er også teigar med stor verdi og nokre teigar med noko verdi. Grunna omsynssone i KPA er heile området gitt stor verdi.
	Området inneheldt samanhengande jordbruksareal, men er noko oppdelt av busetnad, vegar og skogsområde. På Ryland er det samanhengande areal som er viktig for matproduksjon. Åsebø og Skintveit har mange små og kuperte teigar. Beiteområde på Skintveit.
	For det meste fulldyrka jord, men overflatedyrka jord og innmarksbeite. Totalt ca. 180 daa jordbruksareal.
	<u>Ingen av alternativa råkar delområdet J6 – og området er ikkje vurdert under omtale av konsekvens.</u>
	Delområde J6 Ryland er vurdert å ha stor verdi

Utan betydning   Noko   Middels   Stor   Svært stor

4.3.7. Dyrkbar jord

Det er få område kartlagd som dyrkbar jord innanfor planområdet. Desse områda er myrområde som tidlegare er dyrka. Ingen av områda er sjølvdrænerte. Det er ikkje gjennomført synfaring i områda for å sjekke kor omfattande ei eventuell oppdyrking av areala vil vere. I tillegg kan myrområda også ha verdi i seg sjølv (naturmangfald).

Enkelte av områda ligg isolert mens fleire er i tilknyting til allereie oppdyrka jord. Alle områda er i Kilden verdisett til noko verdi.

Dyrkbar jord i planområdet er vurdert å ha **Noko verdi**

5. OMTALE AV KONSEKVEN SAR

Vurdering av tiltaket sin påverknad og konsekvens vert gjort ved å samanlikne med *referansealternativet*. Referansealternativet skal alltid ha konsekvensgrad 0.

5.1. 0-alternativet/referansealternativet

Referansealternativet skal alltid ha konsekvensgrad 0 i konsekvensutgreiingar, slik at ulike alternativ vert samanlikna positivt eller negativt mot noko nøytralt. I dette prosjektet må det understrekast at for referansealternativet vil tilhøva ved Leiro utgjere ein alvorleg fare med potensielt uakseptable konsekvensar for miljø og samfunn. I tillegg er ikkje dagens veg dimensjonert for forventa trafikkauke i analyseperioden. 0-alternativet vil uansett ikkje verte endra i framskrivingsperioden pga. situasjonen ved Leiro.

5.2. Generelt for alle alternativa

Heile planområdet består i hovudsak av mindre og oppstykkte teigar med dyrka mark, beite (innmarksbeite). Alternativa følger eksisterande fylkesveg Fv 564 med breiddeutviding i nord og tar av ytterkant av dyrka jord. Der kor alternativa ikkje følger eksisterande trase for Fv 564, følger den ny trase eller eksisterande lokalveg og gir ikkje store inngrep i dyrka eller dyrkbar jord.

Det er berekna arealbeslag for kvart alternativ, men det er ikkje sett på arealbeslag på detaljnivå for kvar enkelt grunneigar. Privatrettslege tilhøve som arealbeslag pr. grunneigar vil ivaretakast i ein seinare fase ved grunnerverv.

5.3. Alternativ A1 og A2

Arealbeslag for alternativ A1 og A2 er vist i tabell under. Permanent arealtap inkluderer vegareal og sideskråningar, samt eit belte på 3 m ut frå fyllingsfot/skjeringsstopp som vert regulert til «annan vegggrunn».

Tabell 4 Tabell viser arealbeslag for alternativ A1 – A2

	Delområde (namn)	J1	J2	J4	Total
A1	Fulldyrka jord		0,0	0,2	0,2
	Overflatedyrka jord				0
	Innmarks-beite				0
	Dyrkbar jord				0,9
A2	Fulldyrka jord		2,7		2,7
	Overflatedyrka jord	0,9			0,9
	Innmarks-beite	0,7	2,1		2,8
	Dyrkbar jord				0,7

Tabell 5 Konsekvens av tiltaket fordelt etter delområde for alternativ A1 og A2.

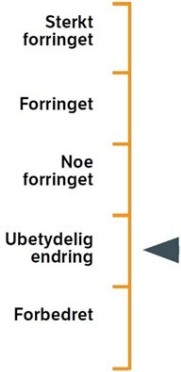
Del- område	Skildring av tiltaket	Verknad	Konsekvens	Forklaring

Del- område	Skildring av tiltaket	Verknad	Konse- kvens	Forklaring
F1 Fløksand sør	Sørleg del av tiltaket tek av frå eksisterande veg lengst sør på Fløksand og går mot ny trasé nordaust for Eidshaugane i retning mot Rylandsvatnet og Steinberget. Tiltaket omfattar utviding og heving av eksisterande veg. Alternativ A1 tek av frå eksisterande veg like sør for krysset med Vestbygdvegen på Fløksand.			Alternativ A1 råkar ikkje delområdet.
	Sørleg del av tiltaket tek av frå eksisterande veg lengst sør på Fløksand og går mot ny trasé nordaust for Eidshaugane i retning mot Rylandsvatnet og Steinberget. Tiltaket omfattar utviding og heving av eksisterande veg. Alternativ A2 følgjer eksisterande veg noko lengre og tek av like nord for krysset. Det må etablerast nye kryss med eksisterande veg.		0	Alternativ A2 råkar randsone av dyrka mark i delområdet J1 Fløksand sør. Arealbeslag for trase er ca. 1,6 daa av totalt 60 daa jordbruksareal. Legg beslag på ca. 0,9 daa av overflatedyrka jord og 0,7 daa innmarksbeite. Ingen fulldyrka areal blir råka – ubetydelig konsekvens.
J2 Nipo	Alternativ A1 kryssar Vestbygdvegen og går vidare nordover i eit skogkledd myrdrag og over ytterkant av dyrka jord i delområdet J2 Nipo. Vidare går variantane i same trase i vekslende halvskjering / låg dobbeltsidig skjering langs austsida av Eidshaugane mot Eidet ved Rylandsvatnet.		0	Alternativ A1 går helt inntil kanten av delområdet, men råkar ikkje jordbruksareal.

Del- område	Skildring av tiltaket	Verknad	Konsekvens	Forklaring

	Alternativ A2 tek av frå dagens veg og råkar både innmarksbeite og fulldyrka jord i delområdet J2 Nipo. Vidare går variantane i same trase i vekslande halvskjering / låg dobbeltsidig skjering langs austsida av Eidshaugane mot Eidet ved Rylandsvatnet.		0/-	Alternativ A2 råkar ytterkanten av delområdet. Råkar eit mindre fulldyrka jordbruksareal, samt deler av innmarksbeite langs eksisterande trasé. Arealbeslag for trase er ca. 4,8 daa av totalt 15 daa jordbruksareal. Av beslaglagt areal er ca. 2,7 daa av fulldyrka jord og 2,1 daa innmarksbeite. Ubetydelig til noko miljøskade av delområdet.
J4 Bjørndalsvegen	Alternativ A1 med ny vegtrasé fører til ei høg skjering i Eidshaugane ved Eidet like sør for Rylandsvatnet, Den sørlegaste bukta i vassdraget vert kryssa av ei høg fylling delvis ut i vatnet, før den går vidare i høg skjering og treffer eksisterande vegtrasé ved eit eldre steinbrot ved dagens veg. Det må etablerast nye kryss med eksisterande veg, Bjørndalsvegen		0	Alternativ A1 råkar mindre del av randsona til delområdet J4, i tillegg vil noko areal bli råka ved etablering av kryss. Vegen går inntil område med fulldyrka jord og legg beslag på 0,2 daa av totalt 10 daa jordbruksareal.
	Alternativ A2 med ny vegtrasé fører til ei høg skjering i Eidshaugane ved Eidet like sør for Rylandsvatnet, Den sørlegaste bukta i vassdraget vert kryssa av ei høg fylling delvis ut i vatnet, før den går vidare i høg skjering og treffer eksisterande vegtrasé ved eit eldre steinbrot ved dagens veg. Det må etablerast nye kryss med eksisterande veg, Bjørndalsvegen		0	Alternativ A2 råkar mindre del av randsona til delområdet ved etablering av kryss. Vegen går inntil område med fulldyrka mark, men vil ikkje råke noko areal.

Del-område	Skildring av tiltaket	Verknad	Konsekvens	Forklaring

Dyrkbar jord	Dyrkbar jord vert vurdert samla for strekningen Fløksand - Eidet		0	Begge alternativa råkar kantsona av myr (Klubbmyra) registrert som dyrkbar jord heilt i sør ved Fløksand. Hhv. 0,7 daa (alternativ A1) og 0,9 daa (alternativ A2) blir beslaglagt. Lav verdi samt lite verknad (ubetydeleg arealbeslag) medfører ubetydelig konsekvens.
Samla vurdering		Uavhengig av alternativ beslaglegg tiltaket lite/ubetydelig mengde jordbruksareal sett i eit ressursperspektiv. Negativ konsekvens er størst for alternativ A2, kor traseen råkar fleire områder med jordbruksareal enn alternativ A1. Deler av traseen går i dagens trasé og ei utviding vil legge beslag på noko meir av areala. I tillegg råkes delområde der vegen avviker frå dagens trasé. Samla konsekvens vert vurdert til ubetydeleg (0) for alternativ A1. Samla konsekvens vert vurdert til ubetydelig (0) for alternativ A2 .		

5.4. Alternativ B1 og B3

Arealbeslag for alternativ B1 og B3 er vist i tabell under. Permanent arealtap inkluderer vegareal og sideskråninger, samt et belte på 3 m ut frå fyllingsfot/skjererstopp som vert regulert til «annan veggrunn».

Tabell 6 Tabell viser arealbeslag for alternativ B1 – B3

	Delområde (namn)	J5	J6	Total
B1	Fulldyrka jord	7,4	3,8	11,3
	Overflatedyrka jord		2,0	2,0
	Innmarks-beite		1,6	1,6
	Dyrkbar jord			2,2
B3	Fulldyrka jord		3,8	3,8
	Overflatedyrka jord		2,0	2,0
	Innmarks-beite		1,6	1,6
	Dyrkbar jord			2,9

Tabell 7 Konsekvens av tiltaket fordelt etter delområde for alternativ B1 og B3.

Del-område	Skildring av tiltaket	Verknad	Konse-kvens	Forklaring
J5 Steinberget	Alternativ B1 følger dagens vegtrasé og omfattar utviding av traseen til to felt og gang- og sykkelveg, samt kryss med dagens fylkesveg i området nord for Hundetjørna, ev også vegen forbi Hundetjørna. Tiltaket går i kanten av dyrka jord i delområdet J5 Steinberget.		(-)	Alternativ B1 råkar kant av dyrka mark i delområdet J5 Steinberget. Arealbeslag for trase er ca. 7,4 daa fulldyrka jord, av totalt 40 daa jordbruksareal som også inkludera overflatedyrka jord og innmarksbeite. Utvidinga av vegen gjer omfanget av vegtiltak gjennom delområdet større. Negativ påverknad er likevel avgrensa, sidan det går veg her frå før.
J5 Steinberget	Fylkesvegen tek av i ny trase, alternativ B3, i sterk stigning like nord for Hundetjørna, går vest for Steinberget og tunet Elverhøy til den går inn på dagens trase nord for Steinberget. Ny veg omfattar gang- og sykkelveg, samt kryss med dagens fylkesveg i området nord for Hundetjørna. Tiltaket går i kanten av dyrka jord i delområdet J5 Steinberget.			Alternativ B3 påverkar ikkje delområdet.

Del-område	Skildring av tiltaket	Verknad	Konsekvens	Forklaring
J6 Ryland	Alternativ B1 og B3 følger same trasé og vert vurdert samla. Tiltaket går gjennom kant av dyrka jord i delområdet i området mellom Måsahaugane og Ryland. Omlegging/tilpassing av kryss kan gje mindre endringar. Ny veg følgjer dagens vegtrasé og omfattar utviding av traseen til to felt og gang- og sykkelveg, samt kryss med dagens fylkesveg.		0/-	Alternativ B1 og B3 råkar kant av dyrka jord i delområdet J6 Ryland. Arealbeslag for trase er ca. 7,5 daa av totalt 180 daa jordbruksareal. Av beslaglagt areal er ca. 3,8 daa av fulldyrka jord, ca. 2 daa overflatedyrka jord og 1,6 daa innmarksbeite. Utvidinga av vegen gjer omfanget av vegtiltak gjennom delområdet større. Negativ påverknad er likevel avgrensa, sidan det går veg her frå før.

Dyrkbar jord	Dyrkbar jord vert vurdert samla for strekningen Eidet – Vikabø. Alternativ B1 følger i eksisterande trasé.		0	2,2 daa dyrkbar jord ved myrområde nord for Steinberget og ved Vasskåsa blir råka i kant av myra. Lav verdi samt lite verknad (ubetydelig arealbeslag) medfører ubetydelig konsekvens.
	Dyrkbar jord vert vurdert samla for strekningen Eidet – Vikabø. Alternativ B3 følger i hovudsak eksisterande trasé, men vegen tek av i ny trase, alternativ B3, i sterk stigning like nord for Hundetjørna, går vest for Steinberget og tunet Elverhøy til den går inn på dagens trase nord for Steinberget.		0	2,9 dyrkbar jord ved myrområde nord for Hundetjørna delas på midten. Lav verdi samt lite verknad (ubetydelig arealbeslag) medfører ubetydelig konsekvens.
Samla vurdering		Uavhengig av alternativ legg tiltaket beslag på lite/ubetydeleg mengde jordbruksareal sett i eit ressursperspektiv. Negativ konsekvens er størst for alternativ B1 kor traseen råkar delområde J5, noko alternativ B3 ikkje gjer. Alternativ B1 og B3 har lik påverknad for delområde J6. Samla konsekvens vert vurdert til noko negativ (-) for alternativ B1. Samla konsekvens vert vurdert til ubetydelig for alternativ B3.		

5.5. Samla vurdering

Tabell 8 Samla oversikt over konsekvens av alle alternativ.

Delområde	0alternativet	A		B	
		A1	A2	B1	B3
J1 Fløksand sør	0		0		
J2 Nipo	0	0	0/-		
J4 Bjørndalsvegen	0	0	0		
J5 Steinberget	0			-	
J6 Ryland	0			0/-	0/-
Dyrkbar jord	0	0	0	0	0
Avveging					
Samla vurdering	0	Ubetydeleg	Ubetydeleg	Noko negativ	Ubetydeleg

Rangering*		1	2	2	1
Forklaring til rangering	Ingen nye inngrep i dyrka jord eller dyrkbar jord	Ubetydelege inngrep i jordbruksareal	Noko inngrep, men arealtapet er vurdert som ubetydeleg ressursmessig.	Råkar fleire delområde med jordbruksareal enn B3	Noko inngrep, men arealtapet vurdert som ubetydelig ressursmessig

*0-alternativet er ikkje rangert pga. at alternativet er urealistisk jf. grunnforholda ved Leiro.

Alternativa skil seg lite frå kvarandre. Arealtap for tiltaket sett i eit ressursperspektiv er av ubetydeleg konsekvens. Arealbeslag av fulldyrka jord er lagt større vekt enn beslag av overflatedyrka jord og innmarksbeite.

Variant A1 + B3 vert vurdert som noko betre enn alternativ A2 + B1.

5.6. Skadereduserande tiltak

5.6.1. I anleggsfasen

Konsekvensar for naturressursar dreier seg i hovudsak om arealbeslag og eventuelt forstyrring av drifta i anleggsperioden. Forureining frå anleggsdrift vil også kunne ha konsekvensar for naturressursane.

Følgande skadereduserande tiltak kan redusere dei negative konsekvensane:

- Ta vare på matjordlag i fulldyrka områder (som leggst beslag varig og midlertidig) for forbedring av eksisterande dyrka mark innanfor same eigedom. Matjord skyvast til side og leggst tilbake i same området etter endt anleggsperiode.
- Minimere arealbeslag til eit minimum inkl. anleggssone. Dette betyr at sideskråningar til vegfylling gjerast så bratt som mogleg slik at arealbeslaget minimerast.
- Informasjon i god tid før anleggsstart slik at ev. drift kan tilpassast i høve til anleggsarbeid.
- Anleggssone i dyrka mark og beite må settast i stand etter endt anleggsperiode
- Tiltak for å avgrensa/minimalisere sannsyn for forureining
- Tiltak for å avgrensa erosjon
- Midlertidige driftsveger som tilkomst til landbruksareal i anleggsfasen.
- Planlegging og gjennomføring av tiltak for å redusere køyreskader på jordbruksareal i anleggsfasen.
- Sikre tilgang på ev. vatningsvatn til jordbruksareal i anleggsfasen og utløp for dreisvann.
- Utarbeide rigg- og marksikringsplan som tek omsyn til naturressursar.

5.6.2. Massedeponi og riggområder

- Plasserast i områder som fører til minst konsekvens (eks. utmarksareal utan sauebeite, områder med liten verdi).
- Revegetering og istandsetting

5.6.3. **Vidare arbeid**

Når ny trase for Fv. 564 er valt bør arealbeslag for kvar enkelt grunneigar bereknast og spesifikke skadereduserande tiltak og kompensasjon utarbeidast (gjennomførast ved grunnnerverv).

6. UVISSE

Uvisse knytt til tiltaket:

Utgreiinga er gjort som del av reguleringsplanarbeidet, sjølv om ikkje all detaljutforming har vore fastlagt på utgreiingstidspunktet er tiltaket med breidder, kurvatur og kryssplassering gjort godt kjent gjennom både 2d- og 3d modell. Grunnlaget er vurdert som godt.

Uvisse knytt til datagrunnlag:

Datagrunnlaget for utgreiinga er vurdert som mindre sikkert da området ikkje er jordsmonnsskartlagt. Vidare kan det være feil i avgrensing av jordbruksareal nytta til berekning av arealbeslag.

7. KJELDER

- Statens vegvesen. 2018. Konsekvensanalyser. Statens vegvesen håndbok V712.
- Meland kommune, 2015, Arealdelen av kommuneplanen 2015 – 2026, Planskildring.
- Meland kommune, 2012, Kjerneområde landbruk – temaplan til kommuneplan 2012-2016
- Statens vegvesen, 2018, Silingsrapport fv. 564 Fløksand-Vikebø □ Meland kommune, gjeldande arealplanar

Nettstader:

- Norsk institutt for bioøkonomi NIBIO – kartportal Kilden (2016):
<http://kilden.skogoglandskap.no>
- <https://www.nve.no/vann-vassdrag-og-miljo/verneplan-for-vassdrag/hordaland/059-1rylandselva/>